

I medfør af § 37, stk. 1 i Forretningsorden for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende spørgsmål til Naalakkersuisut:

Spørgsmål til Naalakkersuisut:

1. Kan Naalakkersuisut bekræfte, om øvelse Arctic Endurance oprindeligt blev etableret som en danskledet militær øvelse eller tilstedeværelse med deltagelse af NATO-allierede lande, før øvelsen senere blev en del af NATO's Arctic Sentry?
2. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvorfor Naalakkersuisut accepterede en danskledet militær opbygning i Grønland med NATO-allierede lande, før der forelå en klar og formel NATO-ramme?
3. Mener Naalakkersuisut, at det var hensigtsmæssigt, at Danmark inviterede NATO-medlemmer til militær tilstedeværelse i Grønland uden først at sikre, at dette skete i NATO-regi?
4. Har Naalakkersuisut vurderet, om en danskledet militær opbygning med udvalgte NATO-lande uden for NATO's formelle ramme kunne virke konfliktoptrappende, særligt når situationen samtidig vedrørte USA, som selv er NATO-medlem?
5. Har Naalakkersuisut bedt den danske regering redegøre for, hvorfor håndteringen ikke fra begyndelsen skete klart og formelt i NATO-regi?
6. Kan Naalakkersuisut oplyse, om Naalakkersuisut blev orienteret om, hvilke lande Danmark inviterede til Grønland, før de pågældende lande sendte militært personel, fly, skibe eller andre bidrag?
7. Kan Naalakkersuisut oplyse, om Naalakkersuisut havde reel mulighed for at godkende eller afvise deltagelse fra konkrete fremmede militære styrker i Grønland, eller om Naalakkersuisut alene blev orienteret efter dansk beslutning?
8. Kan Naalakkersuisut oplyse, hvilken kommandostruktur de udenlandske militære bidrag i Grønland indgik i, før Arctic Endurance blev en del af NATO's Arctic Sentry?
9. Mener Naalakkersuisut, at Grønlands sikkerhed bør håndteres gennem NATO's fælles rammer, eller mener Naalakkersuisut, at Danmark fortsat skal kunne etablere særskilte militære koalitioner i Grønland uden om NATO?
10. Har Naalakkersuisut ændret sin sikkerhedspolitiske tilgang efter forløbet, hvor Arctic Endurance først var danskledet med NATO-allierede og senere blev en del af NATO's Arctic Sentry?
11. Vil Naalakkersuisut fremover kræve, at militær tilstedeværelse fra NATO-lande i Grønland skal ske gennem en klar NATO-ramme og med forudgående grønlandsk politisk behandling?

12. Vil Naalakkersuisut kræve, at Danmark ikke fremover inviterer fremmede militære styrker til Grønland uden forudgående behandling med Naalakkersuisut og relevant udvalg i Inatsisartut?
13. Mener Naalakkersuisut, at håndteringen af Arctic Endurance styrkede eller svækkede Grønlands egen politiske kontrol over sikkerhedspolitikken i Grønland?
14. Vil Naalakkersuisut fremlægge en redegørelse for Inatsisartut om forskellen mellem Arctic Endurance som danskledet øvelse og Arctic Endurance som del af NATO's Arctic Sentry, herunder om kommandostruktur, mandat, deltagende lande og grønlandsk inddragelse?
15. Hvis Naalakkersuisut mener, at Grønlands sikkerhed skal ligge i NATO-regi, hvorfor accepterede Naalakkersuisut så først, at Danmark inviterede NATO-lande til Grønland uden om NATO's formelle ramme?

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

Begrundelse:

Naalakkersuisut og Forsvarsministeriet oplyste i januar 2026, at Forsvarets øgede øvelsesaktivitet i Grønland fortsatte i tæt samarbejde med NATO-allierede. Forsvaret oplyste derefter, at Arctic Endurance begyndte i januar og ville fortsætte gennem 2026, og at planlægningen af samarbejdet med NATO-allierede bidrag var i gang. Senere blev den danskledede øvelsesaktivitet i og omkring Grønland gjort til en del af NATO's Arctic Sentry. Offentlige oplysninger har samtidig beskrevet, at Arctic Endurance ikke fra begyndelsen var en egentlig NATO-øvelse, men en danskledet øvelse med deltagelse af NATO-lande. Det rejser et principielt spørgsmål om Grønlands sikkerhedspolitiske stilling og om Naalakkersuisuts rolle i beslutninger om fremmede militære styrkers tilstedeværelse i Grønland.

Hvis Grønlands sikkerhed skal forankres i NATO, bør Grønland ikke først anvendes som område for danskledte særkonstruktioner, hvor udvalgte NATO-lande inviteres ind uden en tydelig NATO-ramme. Det er særligt alvorligt, fordi en sådan fremgangsmåde kan fremstå konfliktoptrappende, når situationen samtidig vedrører forholdet til USA, som selv er NATO-medlem.

Sagen handler derfor ikke kun om militærøvelser. Den handler om, hvorvidt Naalakkersuisut har accepteret, at Danmark fortsat kan håndtere Grønlands sikkerhed gennem danske beslutninger og ad hoc-koalitioner, eller om Naalakkersuisut fremover vil fastholde, at Grønlands sikkerhed skal behandles i klare, multilaterale rammer med reel grønlandsk medbestemmelse.

Efter Selvstyreloven bygger forholdet mellem Grønland og Danmark på ligestilling og gensidig respekt, og det grønlandske folk er anerkendt som et folk i folkeretlig forstand med ret til selvbestemmelse. Når fremmede militære styrker inviteres til Grønland, er det et

spørgsmål af særlig betydning for Grønland, og Naalakkersuisut bør derfor kunne redegøre klart for sin viden, rolle og eventuelle godkendelse.

Naalakkersuisut må derfor forklare, om Naalakkersuisut har lært af forløbet, eller om Naalakkersuisut fortsat accepterer, at Grønlands sikkerhed håndteres uden om Grønlands egen demokratiske kontrol og uden for de NATO-rammer, som Naalakkersuisut selv siger, at man ønsker.

Spørgsmålene kræves besvaret indenfor ti (10) arbejdsdage. Ved tvivlsspørgsmål omkring oversættelsen tages udgangspunkt i den grønlandske version.